

Circulaire CBFA_2011_03 dd. 27 januari 2011

Eigenvermogensreglement

Toepassingsveld:

Kredietinstellingen, beleggingsondernemingen, vereffeninginstellingen en met vereffeninginstellingen gelijkgestelde instellingen, en financiële holdings.

Samenvatting/Doelstelling:

Wijziging van circulaire PPB-2007-1-CPB van 8 februari 2007 ingevolge de publicatie van het reglement van 27 juli 2010 tot wijziging van het reglement op het eigen vermogen om de technische bepalingen vervat in de Europese richtlijnen 2009/27/EG, 2009/83/EG en 2009/111/EG in Belgisch recht om te zetten.

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Zoals vermeld in de circulaire CBFA_2010_20 van 30 september 2010, heeft de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen de technische bepalingen over het eigen vermogen vervat in de Europese richtlijnen 2009/27/EG, 2009/83/EG en 2009/111/EG tot wijziging van sommige bepalingen van richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG over het toezicht op de kredietinstellingen en de beleggingsondernemingen, geïntegreerd in haar reglement van 17 oktober 2006 over het reglement op het eigen vermogen van de kredietinstellingen en de beleggingsondernemingen.

Die richtlijnen brengen grondige wijzigingen aan in de bepalingen over de definitie van het eigen vermogen en de grote risico's.

Ingevolge deze wijziging van het reglement van 17 oktober 2006, heeft de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen de circulaire PPB-2007-1-CPB van 8 februari 2007 aangepast, met name om rekening te houden met de richtsnoeren (hierna *guidelines*) van het Comité van Europese Banktoezichthouders (hierna *CEBS*) over de bepalingen van de betrokken richtlijnen.

Hierna volgt een samenvattend overzicht van de belangrijkste aanpassingen, met verwijzing naar de *guidelines* van *CEBS*.

Wijziging in titel II: definitie van eigen vermogen

1. CEBS guidelines on instruments referred to in Article 57 (a) van 14 juni 2010

Overeenkomstig de Europese richtlijn 2009/111/EG bepaalt het eigenvermogensreglement dat de volgende instrumenten zonder beperking in het eigen vermogen *sensu stricto* (= *Core Tier 1*) mogen worden opgenomen: "het gestort kapitaal in de zin van het vennootschapsrecht plus de daarmee verbonden uitgiftepremies, voor zover het verliezen in doorgaande bedrijfsvoering volledig opvangt en het in geval van faillissement of vereffening achtergesteld is bij alle andere schuldvorderingen".

De *CEBS guidelines* van 14 juni 2010 leggen de toelaatbaarheidscriteria vast aan de hand waarvan kan worden beoordeeld of een instrument voldoet aan de voorschriften van de voornoemde richtlijn. Als referentiepunt gebruiken de *guidelines* de kenmerken van gewone aandelen uitgegeven door naamloze vennootschappen.

Voor de vennootschappen die kapitaalvertegenwoordigende effecten uitgeven die bijzondere kenmerken vertonen, zoals coöperatieve aandelen, bepaalt het CEBS-document in welke mate die specifieke kenmerken verenigbaar zijn met de betrokken toelaatbaarheidscriteria.

De door *CEBS* vastgestelde toelaatbaarheidscriteria zijn in de circulaire opgenomen als toelichting bij artikel II.1°, a). De voornaamste criteria zijn de volgende:

- Het bedrag moet effectief gestort zijn door de aandeelhouder. Dit houdt onder meer in dat het kapitaal dat door de instelling gefinancierd zou zijn met kredieten toegekend aan aandeelhouders, niet als eigen vermogen erkend mag worden of, met andere woorden, dat de betrokken kredieten moeten worden afgetrokken van het eigen vermogen.
- Eeuwigdurend instrument en geen enkele mogelijkheid tot terugbetaling. Op dit criterium wordt echter een uitzondering gemaakt voor de coöperatieve aandelen die onder bepaalde voorwaarden kunnen worden terugbetaald op verzoek van de houder.
- Volledig flexibel dividendbedrag en geen contractuele bepalingen over het uit te keren dividend. Met betrekking tot dit criterium is bepaald dat de maximumdividendbedragen (*cap*) die uitgekeerd moeten worden op coöperatieve aandelen, geen indicatie zijn van het uit te keren bedrag indien dit bedrag is vastgesteld in een reglementering of in de statuten.
- Deelname aan de verliezen zodra die zich voordoen en evenredige verdeling van deze verliezen tussen de houders van *Core Tier 1-instrumenten*.
- In geval van vereffening moet het instrument het meest achtergesteld zijn. Het bedrag dat gevorderd zou kunnen worden door de houder van het instrument is geen voorafbepaald vast bedrag maar stemt overeen met het resterende nettoactief.

2. *CEBS guidelines on hybrid capital instruments* van 10 december 2009

Deze *guidelines* verschaffen toelichting bij de toelaatbaarheidscriteria van de richtlijn voor de zogenaamde hybride Tier 1-instrumenten die kunnen worden opgenomen in het eigen vermogen *sensu stricto*.

Een van de essentiële elementen van deze *guidelines* is het begrip "opvangen van verliezen". Een van de kenmerken die hybride Tier 1-instrumenten volgens richtlijn 2009/111 moeten hebben, is immers dat ze verliezen volledig kunnen opvangen.

Volgens de *guidelines* moet het instrument de volgende kenmerken hebben om aan dit criterium te voldoen:

- Er mag geen vaste verplichting zijn tot betaling van een coupon of tot terugbetaling van het kapitaal.
- Het instrument moet voorzien in een mechanisme dat toelaat gebruik te maken van de hoofdsom om de solvabiliteit van de instelling te versterken wanneer dit nodig is. Dit mechanisme zou ofwel moeten bestaan in een omzetting in gewone aandelen, ofwel in een definitieve of tijdelijke vermindering van het uitstaand bedrag. Wanneer dit mechanisme geactiveerd wordt, moet het instrument de verliezen op dezelfde wijze beginnen dekken als gewone aandelen en moet de belegger dus afstand doen van een deel van zijn voorrechten (vaste coupon, betalingsprioriteit op coupons en kapitaal ,...).

- Dit mechanisme moet niet worden geactiveerd zodra de instelling een verlies lijdt (de eerste verliezen moeten worden gedragen door de aandeelhouders met stemrecht), maar wanneer de verliezen van dien aard zijn dat de levensvatbaarheid van de instelling in het gedrang komt en zij haar solvabiliteit niet snel genoeg kan herstellen. In de volgende gevallen is het gerechtvaardigd dat gebruik wordt gemaakt van het mechanisme voor het opvangen van verliezen:
 - het bedrag van het reglementair eigen vermogen is kleiner dan 8% van het gewogen risicovolume;
 - het bedrag van het eigen vermogen *sensu stricto*, met uitzondering van de hybride instrumenten, daalt onder de 5% van het gewogen risicovolume;
 - het nettoactief van de instelling daalt onder de drempel die vastgesteld is in artikel 633 van het Wetboek van Vennootschappen;
 - het eigen vermogen daalt onder het wettelijk minimum dat vastgesteld is in artikel 23 van de wet van 2 maart 1993 en artikel 66 van de wet van 6 april 1995;
 - in het kader van maatregelen genomen met toepassing van artikel 57, § 1 van de wet van 22 maart 1993, vraagt de CBFA dat het mechanisme voor het opvangen van verliezen in werking wordt gesteld om de financiële positie van de instelling veilig te stellen;
 - de instelling ontvangt noodsteun van de openbare besturen. Zonder deze steun zou de instelling niet langer levensvatbaar zijn, zoals vastgesteld door de CBFA.

Wijzigingen in titel VIII: operationeel risico

De wijzigingen die aangebracht zijn in de toelichtingen die in de circulaire zijn opgenomen, zijn voornamelijk de volgende:

- invoeging van een nieuwe activiteitslijn (artikel VIII.29; Corporate items) om de historische gegevens over de verliezen toe te wijzen;
- invoering van de CEBS *guidelines on operational risk mitigation techniques* van december 2009 (inaanmerkingneming van verzekeringsovereenkomsten enerzijds en van andere risicomitigeringstechnieken anderzijds, als bestanddelen die de eigenvermogensvereisten met betrekking tot het operationeel risico kunnen verminderen) (artikelen VIII.33-37); de CEBS *guidelines* ter zake bevestigen het zeer strikte standpunt dat de CBFA reeds had ingenomen in de huidige tekst;
- toevoeging van verwijzingen naar de CEBS *guidelines on the scope of operational risk and operational risk loss* van september 2009 en de CEBS *guidelines on the use test for AMA institutions* van september 2009, die bepaalde verwachtingen van de CBFA inzake de kwaliteit van het beheer van het operationeel risico en van de modellen voor het meten van dit risico (AMA) ondersteunen (artikelen VIII.1 en VIII.26);
- toevoeging van een lid in de toelichtingen van de CBFA over de interne toewijzing van het eigen vermogen voor operationeel risico, op grond van de CEBS *guidelines on the allocation of the AMA capital* van september 2009 (artikel VIII.40);
- toevoeging van verwijzingen naar de mededeling van de CBFA van 12 november 2008 over de prudentiële verwachtingen inzake de opvolging van de toepassing van de eigenvermogensreglementering voor de instellingen die een geavanceerde benadering gebruiken (in casu AMA) (artikel VIII.24 -26).

Wijziging in titel X: risicoconcentratie

De wijziging van de circulaire is voornamelijk bedoeld om de CEBS *guidelines on the revised large exposures regime* van 11 december 2009 in Belgisch recht om te zetten.

Deze *guidelines* verschaffen toelichting bij het begrip "dezelfde tegenpartij" dat gebruikt wordt in richtlijn 2009/111/EG, evenals bij de regels voor de inaanmerkingneming van de risicoposities in gestructureerde

producten zoals gemeenschappelijke beleggingsfondsen, of effectisering, met het oog op de naleving van de normen ter begrenzing van de risicoconcentratie.

CEBS blijft *guidelines* opstellen, met name op het vlak van risicoconcentratie en effectisering, die later nog wijzigingen zullen vergen in de circulaire PPB-2007-1-CPB.

U vindt het reglement en de circulaire, waarvan de titels II, VIII en X gewijzigd zijn evenals een officieuze coördinatie van de circulaire PPB-2007-1-CPB betreffende het *reglement op het eigen vermogen* op de website van de CBFA (www.cbfa.be) voor:

- kredietinstellingen en financiële holdings: Toezichtsdomeinen > Kredietinstellingen > Circulaires & mededelingen > Overzicht van circulaires en mededelingen > Circulaires > Reglementaire coëfficiënten;
- beleggingsondernemingen : Toezichtsdomeinen > Beleggingsondernemingen > Circulaires & mededelingen > Beursvennootschappen/Vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies > Circulaires > Reglementaire coëfficiënten;
- vereffeninginstellingen: Toezichtsdomeinen > Vereffeninginstellingen > Circulaires & mededelingen > Overzicht van circulaires en mededelingen > Circulaires.

Gelieve te noteren dat wij de commissaris(sen), erkend revisor(en) van uw instelling een kopie van deze brief bezorgen.

De bijlagen vermeld in deze circulaire zijn beschikbaar op de website van de CBFA.

Hoogachtend,

De Voorzitter,

Jean-Paul SERVAIS

Bijlagen: - [CBFA 2011_03-1 / TITEL II : DEFINITIE VAN HET EIGEN VERMOGEN](#)
- [CBFA 2011_03-2 / TITEL VIII : VEREISTE AAN EIGEN VERMOGEN VOOR OPERATIONEEL RISICO](#)
- [CBFA 2011_03-3 / TITEL X : RISICOCONCENTRATIE : WEDERPARTIJCONCENTRATIERISICO](#)